

राष्ट्रीय सहकार विकास निगम (NCDC)
यांचेकडून महाराष्ट्र शासनामार्फत
(Routed through State Government)
खेळत्या भागभांडवलासाठी सहकारी
साखर कारखान्यांना मार्जिन मनी लोन
मंजूर करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग,
शासन निर्णय क्र. ससाका ०२२४/प्र क्र २६/३ स
मंत्रालय, सहावा मजला, विस्तार इमारत,
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक, मुंबई - ४०० ०३२
दि. ०१ मार्च, २०२४.

संदर्भ - शासन निर्णय, सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, क्र. ससाका-२०२३/प्र.क्र.२३/३ स
दि. ०४.०५.२०२३.

प्रस्तावना :

राज्यातील सहकारी साखर संस्थांना NCDC मार्फत थेट कर्ज पुरवठा करण्यात येतो. मात्र जे कारखाने निकषात बसत नाहीत त्यांना राष्ट्रीय सहकार विकास निगम थेट कर्जपुरवठा न करता राज्य शासनामार्फत प्रस्ताव आल्यास (Routed Through State Government) राष्ट्रीय सहकार विकास निगम (NCDC) मार्फत कर्ज पुरवठा करण्यात येतो. अशा सहकारी साखर कारखान्यांना यापूर्वीही राज्य शासनाने राष्ट्रीय सहकार विकास निगमकडे प्रस्ताव पाठविलेले आहेत. राष्ट्रीय सहकार विकास निगम (NCDC) यांच्यामार्फत राज्य शासनाकडून खेळत्या भागभांडवलासाठी सहकारी साखर कारखान्यांना मार्जिन मनी लोन उपलब्ध करून देण्यासाठी शासन निर्णय क्रमांक ससाका २०२३/प्र.क्र.२३/३स, दि.०४.०५.२०२३ अन्वये सुधारीत कार्यपद्धतीचा अवलंब करण्यात आलेला आहे. त्यान्वये खेळत्या भांडवलासाठी सहकारी साखर कारखान्यांना मार्जिन मनी लोन उपलब्ध करून देण्याबाबत शासन निर्णयामध्ये नमुद करण्यात आलेल्या अटी व शर्तीस अधीन राहून कर्जपुरवठा करण्याचे धोरण निश्चित करण्यात आले होते.

तदनंतर महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँकेची आर्थिक स्थिती व बँकेकडील निधी उपलब्धता विचारात घेता राज्यातील आर्थिक अडचणीतील सहकारी संस्थांना राष्ट्रीय सहकार विकास निगम (NCDC) या केंद्र शासनाच्या अंगीकृत संस्थेच्या धोरणावर आधारित महाराष्ट्र शासनाच्या परतफेडीच्या हमी आदेशावर द.सा.द.शे ८% व्याजदराने (७% व्याजदर + १% प्रशासकीय खर्च) मुदती कर्ज पुरवठा करण्यासाठी दि. १३.०९.२०२३ रोजी धोरण ठरविण्यात आले. त्यानुसार महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँकेने एकूण ५ सहकारी साखर कारखान्यांना शासन हमीवर मुदती

कर्जपुरवठा केला व काही अपरिहार्य कारणास्तव सदर बँक यापुढे, सदर धोरणांतर्गत सहकारी साखर कारखान्यांना वित्तपुरवठा करू शकत नाही, असे महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँकेने दि.३१.१०.२०२३ रोजीच्या पत्रान्वये शासनास कळविले आहे. त्यामुळे पुन्हा राष्ट्रीय सहकार विकास निगम (NCDC) यांचेकडून महाराष्ट्र शासनामार्फत (Routed through State Government) खेळत्या भागभांडवलासाठी सहकारी साखर कारखान्यांना मार्जिन मनी लोन उपलब्ध करून देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :

राष्ट्रीय सहकार विकास निगम (NCDC) यांचेकडून महाराष्ट्र शासनामार्फत (Routed through State Government) खेळत्या भागभांडवलासाठी सहकारी साखर कारखान्यांना मार्जिन मनी लोन उपलब्ध करून देण्याबाबत शासन निर्णय दि. ०४.०५.२०२३ रोजीच्या शासन निर्णयानुसार पुन्हा सहकारी साखर कारखान्यांना मार्जिन मनी लोन उपलब्ध करून देण्याबाबतचे प्रस्ताव राष्ट्रीय सहकार विकास निगम (NCDC) यांचेकडे पाठविण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

०२. साखर आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी दि. ०४.०५.२०२३ रोजीच्या शासन निर्णयातील अटी व शर्तीनुसार प्रस्तावांची छाननी व तपासणी करून शासनास प्रस्ताव सादर करावेत. शासनास प्रस्ताव प्राप्त झाल्यावर मा. मंत्री (सहकार) यांचे अध्यक्षतेखाली पुढीलप्रमाणे गठीत करण्यात आलेल्या समितीसमोर प्रस्ताव निर्णयार्थ ठेवण्यात येऊन, वित्त विभागाची सहमतीने तसेच मा. उपमुख्यमंत्री (वित्त व नियोजन), मा. उपमुख्यमंत्री (गृह, विधि व न्याय विभाग, जलसंपदा व लाभक्षेत्र विकास, उर्जा, राजशिष्टाचार) व मा. मुख्यमंत्री यांच्या मान्यतेने राष्ट्रीय सहकार विकास निगम (NCDC) यांचेकडे सदर प्रस्ताव सादर करण्यास याद्वारे मान्यता देण्यात येत आहे.

मा.मंत्री (सहकार)	- अध्यक्ष
मा.मंत्री (शालेय शिक्षण व मराठी भाषा)	- सदस्य
मा.मंत्री (क्रिडा व युवक कल्याण, बंदरे)	- सदस्य
मा.मंत्री (कामगार)	- सदस्य
अपर मुख्य सचिव	- सहकार व पणन
साखर आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, पुणे	- सदस्य सचिव

०३. सदर शासन निर्णय मा. मंत्रीमंडळाच्या दि. २५.०२.२०२४ रोजी झालेल्या बैठकीतील निर्णयानुसार तसेच, शासन निर्णय, सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, क्र. ससाका-२०२३/प्र.क्र.२३/३ स, दि. ०४.०५.२०२३ रोजीच्या शासन निर्णयात नमूद अटी व शर्तीच्या अधिन राहून निर्गमित करण्यात येत आहे.

०४. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२४०३०११२५३०७६२०२ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्र राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(अं.पां.शिंगाडे)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत:

१. मा.राज्यपाल महोदय यांचे खाजगी सचिव
२. मा.मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई.
३. मा.मुख्यमंत्री महोदय यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई
४. मा.उपमुख्यमंत्री (वित्त व नियोजन) यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई
५. मा.उपमुख्यमंत्री (गृह, विधि व न्याय, विभाग, जलसंपदा व लाभक्षेत्र विकास, उर्जा, राजशिष्टाचार) यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई
६. अपर मुख्य सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
७. अपर मुख्य सचिव, (सहकार व पणन), सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई
८. मा.मंत्री (सहकार)यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
९. साखर आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
- १०.सर्व प्रादेशिक सहसंचालक (साखर).
- ११.महालेखापाल, महाराष्ट्र (लेखा व अनुज्ञेयता) मुंबई/नागपूर.
१२. महालेखापाल, महाराष्ट्र (लेखा परीक्षा) मुंबई/नागपूर,
१३. महाराष्ट्र राज्य सहकारी साखर कारखाना संघ मर्या., मुंबई.
१४. निवड नस्ती (३-स).